

»Efter Advokatrådets opfattelse bør bestemmelsen i lovudkastets § 23, stk. 4, ændres, således at der åbnes mulighed for, at det kan aftales, at der i stedet for eller i tillæg til udarbejdelse af skriftlige udtalelser skal foregå en mundtlig procedure.«

Bestemmelsen i lovforslagets § 23, stk. 4, har følgende ordlyd:

»§ 23. . . .

Stk. 4. Den person, der er nævnt i § 21, stk. 1, og den pågældendes bisidder har ved undersøgelsens afslutning ret til at komme med en skriftlig udtalelse om de faktiske og eventuelt rettlige spørgsmål, undersøgelsen rejser vedrørende den pågældende. Undersøgelseskommissionen kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.«

Som det fremgår, indebærer bestemmelsen, at bisidderen har ret til at komme med en skriftlig udtalelse ved undersøgelsens afslutning.

Spørgsmålet om mundtlig procedure er ikke behandlet i betænkningen om undersøgelsesorganer. Og så vidt Justitsministeriet er bekendt, har en sådan fremgangsmåde ikke været anvendt i praksis.

Åbnes der op for mundtlig procedure, vil det således ændre undersøgelseskommissionens procesform. En sådan ændring rejser endvidere en række spørgsmål. Et spørgsmål er f.eks., under hvilke betingelser en mundtlig procedure skal kunne tillades, herunder hvem der skal kunne overvære proceduren. Hertil kommer spørgsmålet om, hvorvidt der skal kunne kæres til Østre Landsret over en beslutning om at tillade/ikke tillade en mundtlig procedure. Spørgsmålet er desuden, om der skal være adgang til kontradiktion med hensyn til det, som er fremført under den mundtlige procedure. Endelig kan der rejses spørgsmål om, hvorvidt den mundtlige procedure skal protokolleres, og i givet fald om den skal optages som bilag til undersøgelseskommissionens beretning.

På den anførte baggrund, og da en adgang til mundtlig procedure vil kunne forsinke undersøgelsens afslutning, uden at der er forbundet væsentlige fordele med en sådan procedure, kan Justitsministeriet ikke gå ind for, at lovforslagets § 23, stk. 4, ændres, således som Advokatrådet har foreslået.

For at undgå tvivl om dette spørgsmål bør det i betænkningen over lovforslaget angives, hvad retstilstanden skal være på dette område.

Spørgsmål nr. 21:

»Under henvisning til vedlagte skitse til ændringsforslag (L 33 – bilag 21) udbedes en udtalelse om, hvilke konsekvenser det vil have for anden lovgivning, hvis lovforslagets § 33, stk. 2, ændres, således at der sker en generel ophævelse af retsplejelovens § 21 og § 21 a. Endvidere bedes det oplyst, hvilke lovændringer der i givet fald måtte blive spørgsmål om.«

Svar:

1. Efter lovforslagets § 1, stk. 1, kan justitsministeren nedsætte en kommission til at gennemføre en undersøgelse af forhold i den statslige forvaltning. Heraf følger, at der ikke kan iværksættes en undersøgelse af forhold uden for den statslige forvaltning efter reglerne i lovforslaget.

Lovforslagets § 33, stk. 2, indebærer, at der ikke kan iværksættes en undersøgelse efter retsplejelovens § 21 eller § 21 a i det omfang, den pågældende undersøgelse kan iværksættes efter reglerne i lovforslaget. En undersøgelse af forhold i den statslige forvaltning kan dog iværksættes efter retsplejelovens § 21 eller § 21 a, hvis der i en særlov henvises til disse bestemmelser. Dette gælder f.eks. med hensyn til søulykker efter sølovens afsnit 5, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 33, stk. 2.

Den skitse til ændringsforslag, som er vedlagt spørgsmålet, indebærer, at lovforslagets § 1, stk. 1, ændres, således at justitsministeren kan nedsætte kommissioner til at gennemføre undersøgelse af sager af almen vigtig betydning. Den nævnte skitse indebærer endvidere, at lovforslagets § 33, stk. 2, ændres, således at retsplejelovens § 21 og § 21 a ophæves.

Ophæves retsplejelovens § 21 og § 21 a, betyder det, at der ikke i fremtiden kan iværksættes undersøgelser efter disse regler. En sådan ophævelse rejser derfor spørgsmål om, efter hvilke regler undersøgelser, der i henhold til særlovgivningen sker efter retsplejelovens § 21 eller § 21 a, skal foretages i fremtiden.

Justitsministeriet har i den forbindelse foretaget en søgning i Retsinformation, idet søgeordene »retsplejeloven« og »§ 21« er anvendt. Søgningen har vist, at der er to love, nemlig søloven og DSB-loven, hvori der henvises til, at undersøgelsen skal foretages efter retsplejelovens § 21.

I sølovens § 482 er der således fastsat følgende: